

бесклонъ. Отъ различно-то положение на тая звѣзда, звѣздобройци-тѣ изброяватъ, колко далеко лѣжи едно мѣсто отъ друго, кжмъ северъ или югъ.

И така нека, разглѣдаме и други-тѣ ползи на тая сила, защо-то тя ни не служи само за сжединение-то на далечни места, но и въ много други отношения, кои-то заслужватъ особено внимание. — Электричество-то служи на наука-та и искусства-та; то опрѣдѣлява твждѣ лесно далечина-та на земната повжрхность нарѣчена земописна, какъ-то вече по-горѣ казахми и поправа наши-тѣ харти. Электричество-то измѣрва топлина-та на месеца, да, и на звѣзди-тѣ, кои-то сж милиони мили далечъ отъ насъ и пр. —

И до днесъ у насъ наши-тѣ златари позлатяватъ и посрѣбряватъ, какъ-то сж заварили отъ дѣда и баба безъ да знаятъ, че тоя начинъ е твждѣ врѣдителенъ за здравие-то; защо-то живака, кого-то употрѣбятъ за това, са испарява, а живачни-тѣ пари сж много утровителни. За това днесъ почти въ цѣлия образованъ свѣтъ е сжвжршенно изхвжрленъ тоя начинъ, а на негово место е вжведена електрическа-та сила. Тая сила днесъ твждѣ скоро и лесно позлатява и посрѣбрява на наши-тѣ джщери: обици-тѣ и пржстени-тѣ, а на младежи-тѣ табакерки-тѣ и ралични кжщни ссждове. За тая цѣлъ са растопява злато-то въ тжй нарѣчена-та «корова лжчителька» [коя-то е смѣсъ отъ три чясти хлороводородова (солна) кислоты = HCl и една чясть кезапъ = H_2NO_3 ; и защо-то краля на метали-тѣ — злато-то, са растопява въ тая смѣсъ за това са и наричя тжй]. Сега тоя златенъ растворъ са испаря на огжня до дѣ остане на джно-то въ ссжда жжлтъ пращецъ нарѣченъ златенъ хлоридъ; тоя прахъ послѣ са стопява въ чиста преварена (дестилирана) вода и капка по капка са смѣсва съ растворъ отъ циенкали; и по тоя начинъ добивае жжлта водица, съ коя-то са позлатява. Наместо циенкали, кой-то е твждѣ утровень, може да са употрѣби вжгленкали (5 чясти на 1 чясть злато) и растворъ отъ обикновенна морска или каменна солъ. Ако въ това капливо вещество дадемъ, вместо златенъ хлоридъ — срѣбаренъ хлоридъ, то ще добиемъ бѣла водица, съ коя-то са пакъ посрѣбрява. Имаме ли вече готова тая водица, остава ни сега да видиме, какъ тжй лесно и хубаво може електричество-то да позлатява и посрѣбрява. Фигура 4 ни прѣдставлява такжвъ единъ урѣдъ въ кого-то са позлатява.

Предмѣта, кого-то искаме да посрѣбримъ или позлатимъ, трѣбва най-напрѣдъ да го очистимъ добрѣ отъ киръ, а какъ